CZĘŚĆ XLVI — № 66. ROK 23 — (1852.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 29 Sierpnia. / 10 Września.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 28 Sierpnia. / 9 Września.

Reskrypt Cesarski,

do Jenerał-Adjutanta, Jenerała jazdy, Xięcia Czernyszewa, z dnia 26 Sierpnia 1852 roku, w Peterhofie.

«*Xiążę Alexandrze, synu Jana.* Dziś ukończyło się dwadzieścia pięć lat chlubnego zarządu przez was Ministerstwa Wojny i razem spełnia się lat pięćdziesiąt wzorowej służby waszej Tronowi i Ojczyznie. Tak długoletni wasz zawód oznaczyliście równie świetnemi czynami męztwa w wojnie, za niepodległość Europy, jak i najczynniejszym udziałem w urządzeniu Wojska Dońskiego i w innych, szczególnej ważności przedmiotach. Znając wasze wysokie zalety, powierzyłem wam w roku 1827 główne zawiadowstwo wydziału sił lądowych i wyście w zupełności odpowiedzieli serdecznej Mojej w was ufności.

«Cztery wojny stoczone od tego czasu i ukończone ku sławie Rossyi, wymagały nadzwyczajnych usiłowań i starań w podwładnym wam zarządzie, ale niezmordowaną pracowitością waszą i troskliwością nieustanną, pokonaliście wszystkie trudności i przygotowali wszelkie środki, tak ku zaopatrzeniu najmniejszych potrzeb Armii, jako i ku doprowadzeniu jej do wzorowego stanu po ukończeniu działań wojennych. Obok tego, przekształceniami, przez was wnoszonemi, wprowadzeniem mądrych ustaw, ulepszeniem wewnętrznego gospodarstwa i ustaleniem ścisłej rachunkowości, postawiliście zarząd wojskowy na stopie wzorowego porządku i urządzenia. Niemniej chlubne są zasługi wasze w pełnieniu powierzonych wam obowiązków Prezesa Rady Państwa, Komitetu Ministrów i Komitetu Kaukazskiego. Będąc naocznym świadkiem trudów waszych, Ja zawsze znajdowałem prawdziwą przyjemność w wynurzaniu wam niezmiennego Mojego zadowolenia; w obecnej zaś okoliczności, spoglądając na wasz długoletni i tak zaszczytnie przebyty zawód, nie mogę nie zatrzymać się wspomnieniem na tym czasie, kiedy w Bogu spoczywający Cesarz Alexander I, od najmłodszych lat waszych, wziął was pod Swoją przewodnią i ukształcił na jednego z najgorliwszych i najdoświadczeńszych Moich spółpracowników.

«Idąc tymże torem, chcę, iżby syn wasz, xiążę Leon, był tak Mnie blizkim, jak wy byliście blizkiemi Mnie i nieodżałowanemu Bratu Mojemu. Miło Mi jest w tym celu mianować go Moim przybocznym Adjutantem i tuszę że on będzie równie pożytecznym i wiernym sługą swojego Monarchy i Rossyi, jakim wy zawsze byliście. Pragnę z duszy, iżby mianowanie jego posłużyło nowym dowodem serdecznej Mojej wdzięczności i szacunku, z jakiemi pozostaję ku wam nazawsze stale-przychylnym.»

Rozkaz dzienny Cesarski *w Wydziale Wojskowości, z dnia 26 Sierpnia, w Peterhofie.*

«Minister Wojny, Jenerał-Adjutant, Jenerał Jazdy Xiążę *Czernyszew*, na prośbę zaniesioną przez niego przy spełnieniu w dniu dzisiejszym dwudziestu pięciu lat zarządu Ministerstwem Wojny, uwolniony zostaje od obowiązków Ministra Wojny z pozostaniem Prezesem Rady Państwa i zachowaniem wszystkich innych urzędów i godności; — Zostają mianowani: Towarzysz Ministra Wojny, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik xiążę *Dołgorukow 1*, Zarządzającym Ministerstwem Wojny, z pozostaniem Jenerał-adjutantem; — Jenerał-Kwatermistrz Głównego Sztabu J. C. Mości, Jenerał-adjutant, Jenerał piechoty *Berg 1*, Członkiem Rady Państwa, z pozostaniem Jenerał-Kwartermistrzem i Jenerał-adjutantem; — Dejżurny Jenerał Głównego Sztabu J. C. Mości Jenerał-adju-

tant, Jenerał-porucznik *Ignatjew 1*, Członkiem Rady Państwa, z pozostaniem Jenerał-adjutantem i Członkiem Rady zakładów wojskowych Wychowania; — Dowodzca pułku Preobrażeńskiego Gwardyi, Jenerał-adjutant, Jenerał-major *Katienin*, Dezurnym Jenerałem Głównego Sztabu J. C. Mości z pozostaniem Jenerał-adjutantem; — Naczelnik Sztabu 1 korpusu piechoty, Jenerał-major orszaku J. C. Mości hrabia *Baranow*, Dowodzcą Preobrażeńskiego pułku Gwardyi, z pozostaniem w orszaku J. C. Mości; — Fligel-adjutant J. C. Mości Pułkownik Gwardyjskiego Jeneralnego Sztabu hrabia *Heyden*, pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu 1 korpusu piechoty, z pozostaniem Fligel-adjutantem; — Za odznaczającą się służbę zostaje podniesiony do rangi Jenerał-majora, Naczelnik 1 Oddziału Sztabu Jeneralnego Pułkownik *Skalon*, z pozostaniem przy Jeneralnym Sztabie na tejże posadzie.

— Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 22 Sierpnia, Dowodzca pułku Borodińskiego J. C. Wysokości W. X. Cesarzewicza Następcy Pułkownik *Lermantow 2*, mianowany pełniącym obowiązki Dyrektora Połockiego korpusu kadetów; — 23 Sierpnia, Jenerał-major korpusu sterników floty *Filipowicz*, mianowany Pomocnikiem Naczelnika okręgów osad wojskowych w guberniach Nowgorodzkiej, Witebskiej i Mohylewskiej, z zaliczeniem do Armii.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 26 Sierpnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego, Jenerał-adjutant, Towarzysz Ministra Wojny, Członek Rady Wojennej, Jenerał-porucznik xiążę *Dołgorukow 1*; — Św. Włodzimierza 2 klassy, Dyrektor Kancellaryi Ministerstwa Wojny, Jenerał-major orszaku J. C. Mości baron *Wrewski*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 6 Sierpnia, najłaskawiej następni Jenerałowie służby Cesarsko-Austryackiej mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego z brylantami, Kwatermistrz Jeneralny armij Austryackich, Feldcechmistrz baron *Hess*; — Orła Białego, Naczelnik Artylleryi 1 Armii Feldmarszałek-lejtnant *Hauslob*; — Św. Anny 1 klassy, Komendant miasta Krakowa i Dowodzca dywizyi, Feldmarszałek-lejtnant hrabia *de Linanges*; — Św. Stanisława 1 klassy, Jenerał-major, Dowodzca brygady *Stankowicz*.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kapituły Orderów, z dnia 30 Lipca, najłaskawiej mianowani, urzędnicy i oficerowie służby Cesarsko-Austryackiej, kawalerami orderów: Św. Anny 2 klassy z brylantami, Dyrektor Kancellaryi Wielkiego Mistrza Dworu Cesarskiego, Radzca Aulicki *Drechsler*, Pułkownicy i Dowodzcy pułków: ułanów Xięcia Schwarzenberg № 2 *Faber* i dragonów Xięcia Schwarzenberg xiążę *Sehleswig-Holstein* i zostający przy Arsenale Wiedeńskim, baron *Smoll*; — Św. Anny 2 klassy, Naczelnik Wydziału Ministerstwa Handlu P. *Kalchsberg*, Kwatermistrz Jeneralny 2 Armii hrabia *Gouin*, Dowodzcy pułków: Xięcia Emila № 24 *Maedl*, Rossbachskiego № 40 *Kucher*, Xięcia Warszawskiego № 37 *Lippert*, J. C. Wysokości W. X. Konstantyna Mikołajowicza № 18 *Trost*, kirysyerów Walmodena № 6 *Lindenfels*, ułanów Arcyxięcia Karola № 3 *Vetter von-der-Lille*; Dowodzcy bataljonów strzelców: № 11 *Bauer* i № 7 *Vogel*; Dowodzca 2 pułku artylleryi baron *Stein*, Dowodzca korpusu konnych pijonierów *Molinari*, zostający przy fabryce broni w Wiedniu *von Depfner* i kapitan okrętu Guito, *Czepsi-Martinas*; — Św. Włodzimierza 4 klassy, Adjutant Cesarza Jmci kapitan xiążę *Windischgärtz*, Pomocnik Dowodzcy Instytutu konnej jazdy, oficer pułku 3 artylleryi *Ehlwärt*, z 14 bataljonu strzelców *Weiss*, z 2 pułku artylleryi *Zeller* i *Friedl von Friedrichsberg*, Adjutant J. C. W. Arcyxięcia Wilhelma *Koblitz*, z pułku dragonów Króla Jmci Bawarskiego xiążę *Schwarzenberg* i ze Sztabu Głównego *Wimpfen*.

Rozkaz dzienny Cesarski, *w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 6 Sierpnia 1852 roku (w Peterhofie.)*

W Gubernii Mohylewskiej, z Wydziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, następni Urzędnicy zostają podniesieni, za wysługę lat, do rang: Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Młodszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Naczelniku Gubernii *Jenakjew*, Nadzorca zakładów Dobroczynności *Abakanowicz*, i Kurator zapas. magazynów zboża powiatu Bychowskiego *Weraksa*; — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Starszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Naczelniku Gubernii *Jawszyc*, Archiwista Rządu Gubernijalnego *Wołkowicz*, Sekretarz Kancellaryi Marszałka Gubernijalnego *Czeczott*, Assesor Czerykowskiego Ziemskiego Sądu *Szałygin* i były Dozorca Okręgowy powiatu Orszańskiego, obecnie dymisyonowany, *Zaleski*; — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Starszy Pomocnik Dyrektora Kancellaryi Naczelnika Gubernii *Gutowski*, Rządu Gubernijalnego: Naczelnik Stołu *Bończa-Osmołowski* i Pomocnik Archiwisty *Szerepo-Łapicki*, Kassyer Urzędu Powszechnej Opieki *Mancewicz*, Naczelnik Stołu Komitetu Gubernijalnego dla ułożenia inwentarzy w majątkach obywatelskich, obecnie dymisyonowany *Chreptowicz*, Pomocnik Naczelnika Stołu Deput. Szlach. Zgromadzenia *Gawryłowicz*, Sekretarz Kancellaryi Marszałka powiatu Rohaczewskiego *Rutkowski*, Assesor Bielickiego Ziemskiego Sądu *Jezierski*, Dozorcy Okręgowi w powiatach: Bielickim *Wirpsza*, Sieńskim *Ledochowicz*, i Mohylewskim *Babicki*, Kancelliści: Rządu Gubernijalnego *Sawicki* i Urzędu Powszechnej Opieki *Żyrkiewicz* i *Wierzbicki*; — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Młodszy Pomocnik Dyrektora Kancellaryi Naczelnika Gubernii *Bujwan*, Rządu Gubernijalnego: Naczelnicy Stołu *Moczuński* i *Bończa-Kwieciński*, Exekutor *Hejbowicz* Tłumacz i Pomocnik Starszego Sekretarza *Korzeniewski*, Pomocnicy Naczelnika Stołu *Radobylski-Hubarewicz*, *Czygir*, *Bończa-Romanowski* i Urzędu Powszechnej Opieki *Dubiaha*, Sekretarze: Zarządu Lekarskiego *Zubowski*, Kancellaryj Marszałków powiatów; Klimowickiego *Orzeł* i Mścisławskiego *Jewniewicz*, Kurator zapa-

sowych magazynów zboża powiatu Sieńskiego *Falkowski*, Sądów ziemskich: Assesorowie Niezmienni: Kopyskiego *Niańkowski-Wojniłowicz* i Sieńskiego *Przybyłowski*, Naczelnicy Stołu: Kopyskiego *Wojciechowski*, Orszańskiego *Korzun* i Czerykowskiego *Zieńkowicz*, Dozorca okręgowy powiatu Bielickiego *Nosalewski*, Zarządów Horodniczowskich: Czerykowskiego Sekretarz *Kaszura* i Czausowskiego Dozorca Kwartałowy *Kowzan*, Nadzorca tamecznego miejskiego Szpitalu *Horbatowicz* i Sekretarz Rady miejskiej Mohylewskiej *Wałużynicz*, Kancelliści: Urzędu Powszechnej Opieki *Mazowski*, Kancellaryi Marszałka powiatu Mścisławskiego *Chludziński* i były Starszy Niezmienny Assesor Rohaczewskiego Ziemskiego Sądu *Komorowski*; — otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego, Rządu Gubernijalnego: Pomocnik Exekutora *Ułasewicz* i Pomocnik Naczelnika Stołu *Lewalt-Jezierski*, Komitetu Gubernijalnego dla urządzenia inwentarzy w majątkach obywatelskich *Komarnicki*, Kontroler Urzędu Powszechnej Opieki *Matiasewicz*, Kuratorowie zapasowych magazynów zboża powiatów: Sieńskiego *Gajewski* i Mścisławskiego *Alexandrowicz*, Sądów Ziemskich Bielickiego, Starszy Niezmienny Assesor *Kruszewski*, Naczelnicy Stołu: tegoż Sądu *Szerepo-Łapicki* i Mohylewskiego *Leszko-Popiel*, Sekreterze Zarządów miejskich: Bielickiego *Tereniecki-Klimowicz*, Czausowskiego *Trembiński*, Dozorców okręgowych w powiatach: Mohylewskim *Posalewski*, Klimowickim *Stankiewicz* i *Kirkor*, Czausowskim *Zubowski* i Orszańskim *Jarmołowicz*, Kancelliści: Kancellaryi Naczelnika Gubernii *Pieczkowski*, Rządu Gubernijalnego: *Margoński*, *Ciechański*, *Wierzbicki 1*, *Billewicz* i *Zieńkowicz*, Urzędu Powszechnej Opieki: *Pilecki*, *Wierzbicki 2*, i *Bończa-Romanowski*; Komisyi Żywności *Bekarewicz*, Deput. Szlach. Zgromadzenia *Niepokojczycki* i *Wojtkowicz-Pawłowicz*, Kancellaryj Marszałków powiatów: Mścisławskiego *Zapolski* i Rohaczewskiego *Faszcz*, byli: Deputat dla dozoru nad przedażą gorących trunków powiatu Rohaczewskiego *Puzyna* i Kurator zapasowych magazynów zboża tegoż powiatu *Bohdanowicz*, Sekretarze Dozorców okręgowych w powiatach: Mścisławskim *Wojtkiewicz* i Kopyskim *Grudziński*, Kancelliści: Czausowskiego *Strzyżyński*, Bielickiego *Korwin-Krasiński*, i Czausowskiego Horodniczowskiego Zarządu *Pieczera*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 20 Sierpnia (1 Września.)

Rozkaz do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego, Z dnia 4 (16) Sierpnia 1852 r.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Aptekarz 1 klassy Adolf Frick, pełniącym obowiązki Assesora Farmaceutycznego Urzędu Lekarskiego gubernii Radomskiej; Kancelista biura Naczelnika powiatu Sieradzkiego Hipolit Nagrodzki, pełniącym obowiązki Burmistrza miasta Błonia w gubernii Warszawskiej; spadły z etatu Kontroler Urzędu Celnego w Rożkach Jan Prokopowicz, pełniącym obowiązki Radnego Kassyera miasta Sandomierza w gubernii Radomskiej; Urzędnik Kancellaryi Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rejestrator Kollegialny Ambrożewicz, pełniącym obowiązki Burmistrza miasta Łaskarzewa w gubernii Lubelskiej; Kancelista Magistratu miasta Międzyrzecza Karol Chlipalski, pełniącym obowiązki Sekretarza Kwaterunkowego w Magistracie miasta Biały gubernii Lubelskiej.

Przeniesieni, na własne żądanie: Radny Kassyer miasta Sandomierza Antoni Podlecki, na pełniącego obowiązki Podsekretarza w Magistracie miasta Radomia; Tłumacz biura Naczelnika powiatu Kaliskiego Karol Malewicz, na pełniącego obowiązki Tłumacza biura Naczelnika powiatu Krasnostawskiego; Tłumacz biura Naczelnika powiatu Krasnostawskiego Józef Burzyński, na pełniącego obowiązki Tłumacza biura Naczelnika powiatu Łukowskiego; Archiwista biura Naczelnika powiatu Łomżyńskiego Stanisław Radłowski, na pełniącego obowiązki Pomocnika Archiwisty Wydziału Policyjnego w Rządzie Gubernijalnym Radomskim; pełniący obowiązki Pomocnika Archiwisty Wydziału Policyjnego w Rządzie Gubernijalnym Radomskim Hipolit Namulecki, na pełniącego obowiązki Archiwisty biura Naczelnika powiatu Łomżyńskiego.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Łęczyckiego, January Sulimowski, pełniącym obowiązki Assesora tegoż Sądu, ze starszeństwem włącznie od dnia 17 (29) Sierpnia 1850 roku i Podpisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Łęczyckiego Franciszek Krajewski, pełniącym obowiązki Pisarza tegoż Sądu.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Rachmistrz trzeci Urzędu Loteryi Henryk Bejer, pełniącym obowiązki Archiwisty tegoż Urzędu; Dziennikarz Józef Zele, pełniącym obowiązki Rachmistrza 3 i były Poborca Komory Krzemień Jan Lisikiewicz, pełniącym obowiązki Dziennikarza w tymże Urzędzie.

W Banku Polskim, mianowany: Kancelista Lucyan Kazański, pełniącym obowiązki Sekretarza 3 klassy.

We Władzach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, mianowany: Właściciel dóbr Józef Deskur, Radzcą Dyrekcyi Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego gubernii Radomskiej w Radomiu.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: były Nauczyciel przy Szkole wyższej Realnej w Kaliszu Felix Mazurkowski, Pomocnikiem Inspektora przy tejże Szkole, i b. Kontroler Skarbowy, wykwalifikowany na Nauczyciela Ludwik Grzmielewski, Nauczycielem przy Szkole Powiatowej w Łowiczu.

Przeniesieni dla dobra służby: Nauczyciel przy Szkole powiatowej 1 w Warszawie Józef Czaczkowski, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej w Pułtusku; Nauczyciel przy Szkole powiatowej w Łomży Prymus Milewski, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej 1 w Warszawie; Nauczyciel przy Szkole powiatowej Realnej w Włocławku Henryk Brauer, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej w Wieluniu; Nauczyciel przy Szkole powiatowej w Wieluniu Robert Wendler, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej Realnej w Włocławku; Nauczyciel przy Szkole powiatowej w Łowiczu Andrzej Baranowski, na Nauczyciela przy Gymnazyum w Płocku; Nauczyciel w Szkole powiatowej Realnej przy Gymnazyum Gubernijalném w Płocku, Radzca Honorowy Szostak, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej w Łęczycy; Nauczyciel przy Szkole powiatowej w Łęczycy, Michał Serno-Sołowiewicz, na Nauczyciela do Szkoły powiatowej Realnej przy Gymnazyum Gubernijalnem w Płocku; Nauczyciel przy Szkole po-

*

wiatowej w Łukowie, Dymitr Krawczenko, na młodszego Nauczyciela przy Gymnazyum Gubernijalném w Suwałkach; Nauczyciel przy b. Szkole Realnej w Szczebrzeszynie Nicyasz Winogradow, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej w Łukowie; Nauczyciel w Szkole powiatowej Realnej przy Gymnazyum Gubernijalnem w Płocku Franciszek Zródłowski, na Nauczyciela przy Szkole powiatowej w Łomży; Nauczyciel przy Szkole powiatowej w Pułtusku Józef Łapczyński, na Nauczyciela do Szkoły powiatowej Realnej przy Gymnazyum Gubernijalném w Płocku; i Nauczyciel przy b. Szkole Realnej w Szczebrzeszynie Wincenty Horoszewicz, na Nauczyciela przy Gymnazyum Gubernijalnem w Radomiu.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał - Gubernatora, mianowani: w Zarządzie Ober - policmejstra miasta Warszawy: Assesor Wydziału Kontroli Służących, Sekretarz Kollegialny Chrzanowski, pełniącym obowiązki Assesora Wydziału Policyjno-Sądowego; Sekretarz Oddziału xiąg ludności Rejestrator Kollegialny Rutkowski, pełniącym obowiązki Assesora Wydziału Kontroli Służących; Sekretarz Oddziału Meldunkowego Jan Pieńkowski, pełniącym obowiązki Sekretarza Oddziału xiąg ludności; Sekretarz Wyszyński, pełniącym obowiązki Sekretarza Oddziału meldunkowego; Adjunkt Wydziału śledczego, Rejestrator Kollegialny Jasiński, pełniącym obowiązki Sekretarza; Podsekretarz Wydziału Administracyjno-Policyjnego Michał Konstański, pełniącym obowiązki Adjunkta Wydziału śledczego; Kancellista Wincenty Janowicz, pełniącym obowiązki Podsekretarza Wydziału Administracyjno-Policyjnego; Protokolista Wydziału Policyjno-Sądowego Antoni Owerło, pełniącym obowiązki Expedytora Zarządu; i Rekwizytor Policyjny miasta Sandomierza, Antoni Marcinkiewicz, pełniącym obowiązki Protokolisty Wydziału Policyjno-Sądowego.

Najjaśniejszy Pan, powziąwszy wiadomość o wynikłym w miesiącu Lipcu roku bież. w mieście Kaliszu pożarze, raczył Najłaskawiej udzielić dla pogorzelców tegoż miasta kwotę 10,000 r. sr.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

BELGIJA.

Gazeta *Indépendance Belge* z dnia 30 Sierpnia, donosi o przybyciu do Liège, z Londynu, przez Ostendę, J. C. Wysokości Wielkiej Xiężny Katarzyny Michałówny Rossyjskiej i Jego W. X. Wysokości Xięcia Jerzego Mecklemburg - Strelitz, Jej Małżonka, z licznym orszakiem.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *25 Sierpnia.* Dziennik Praw zawiera Dekret Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, oraz Głównego Zwierzchnika Policyi z dnia 18 Siepnia, z mocy którego nowe urządzenie o druku będzie wprowadzone od dnia 1 Września i w krajach, uległych jeszcze stanowi oblężenia, tak iż sprawy o przestępstwa druku, przestaną już być rozpoznawane przez sądy wojenne, i będą wytaczane przed sądami zwyczajnemi.

Wiedeń, 27 Sierpnia. J. K. Wysokość Xiężna Waza, z córką swoją Xiężniczką Karolą, przejechała 22 b. m. przez Wiedeń, udając się do dóbr swoich w Morawii.

— Papież mianował Xięcia - Arcybiskupa Pragi i Xięcia-Arcybiskupa Gran Inspektorami Apostolskiemi zakonów w Austryi. Tym sposobem kwestya o reformie klasztorów i samych zakonów zostaje rozwiązaną. Statuta wielu z nich będą znacznie zmodyfikowane i same zakony postawione w prostej zależności od swych jenerałów, rezydujących w Rzymie.

Wiedeń, 28 Sierpnia. W korrespondencyi z Pragi piszą, że attaki prassy angielskiej przeciw katolikom oburzają tutejszą publiczność i powiększają antypatyą, która w ogólności panuje w Austryi ku Anglii i wszystkiemu co angielskie.

Lwów, 26 Sierpnia. W dniu poświęconym pamiątce świętego Ignacego Loyoli przywrócenie Jezuitów w Galicyi zostało ogłoszone. Tymczasem jednak będą oni wprowadzeni tylko we Lwowie, Tarnopolu i Starowicy.

BERLIN, *29 Sierpnia.* Dowiadujemy się, że Rząd Hanowerski ofiarował swoje pośrednictwo, dla zapobieżenia bezwarunkowemu odrzuceniu przez Prussy propozycyj uchwalonych w Stuttgardt przez koalicyą Celną Darmstadtską.

Berlin, 29 Sierpnia. Gazeta Pruska donosi, że na manewrach 26 Sierpnia odbywanych pod Stettinem J. K. Wysokość Xiążę Następca Pruski, w skutek nagłego rzucenia się w bok konia, spadł zeń gwałtownie, ale szczęściem, po obfitem krwi upuszczeniu, stan Dostojnego chorego jest zaspokajający i nie daje powodu do żadnej obawy. Toż samo zapewnienie daje Gazeta Vossa.

— 28 b. m. o godz. 7 rano Król Jmć wyjechał ze Stettinu na swą wycieczkę inspekcyjną; 30 Sierpnia Król miał wrócić do Stettinu i tam nocować.

— Podług doniesień ze Stettinu 30 Sierpnia, Xiążę Pruski czuł się dość dobrze i ukazywał się już nawet na balkonie zamku Królewskiego.

Kolonija, 24 Sierpnia. Wszyscy Biskupi Monarchii Pruskiej mają się zebrać do naszego miasta na konferencyą.

KARLSRUHE, *2 Września.* (Przez telegraf.) Dekretem Wielko-xiążęcym stan oblężenia został zdjęty. Władzom cywilnym zalecono, iżby dzielnemi środkami utrzymywały porządek publiczny.

HAMBURG, *2 Września.* Wczora wieczorem J. C. Wysokość Wielka Xiężna Katarzyna Michałówna Rossyjska, przybyła do naszego miasta i ma tu zabawić dni kilka.

MUNICH. Dowiadujemy się że Sejm nadzwyczajny będzie zwołany przed 1 Listopada.

KONSTANCYA, *24 Sierpnia.* Królestwo JJ. Szwedzcy, po widzeniu się z Królem i Królową JJ. Wirtembergskiemi, przejechali tędy udając się do Schafhouse, zkąd zamierzają dokonać wycieczkę do Szwajcaryi.

ANGLIJA.

LONDYN, *28 Sierpnia.* Gazeta *Times*, pomimo wszystko co było głoszone, sądzi że w tej chwili zajście z Ameryką, z powodu połowu ryb, jest ostatecznie załatwione.

— *Morning-Herald* wymównie broni Ministrów przeciw skargom i zarzutom gazet Oppozycyi, które twierdzą że Gabinet dla tego zwleka zebranie Parlamentu, żeby dłużej zachować władzę, gdyż wie, że na pierwszém zaraz posiedze-

niu, będzie miał większość przeciw sobie i będzie zmuszony ustąpić z placu. *Morning-Herald* dowodzi, że wybory były na korzyść Gabinetu i zapewniły mu znaczną większość głosów.

— Odkrycie w Leeds pomnika dla sira Roberta Peela, które miało miejsce w przeszłym tygodniu, przedstawiło okoliczności, dowodzące, jak dalece zasada protekcyonizmu, czyli ścieśnienia handlu przywozowego opłatami celnemi, dla wsparcia krajowego rolnictwa, jest ideą umarłą, i jak rozsądnie postąpił Gabinet lorda Derby, że tej zasady wyrzekł się zupełnie. Na uczcie danej w Leeds z tego powodu zabierał głos lord Harewood, Namiestnik Hrabstwa, człowiek podeszłego wieku i pełen doświadczenia w kwestyach wyższej polityki. Jest on torysem dawnej szkoły, był przed tém wielkim bigotem w religii i polityce. Głosował przeciw wyzwoleniu katolików i był w tym przedmiocie przeciwnikiem sira Roberta Peela, którego publicznie oskarżał o zdradę; walczył przeciw reformie, z męztwem i poświęceniem się dawnych Rycerzy błędnych; w 1846 znowu występował przeciw życzeniu całego prawie kraju i obstawał wszelkiemi siłami za utrzymaniem cła od zboża. Owoż dziś lord Harewood wyznaje publicznie błąd swój i żałuje za grzechy; wyrzeka się dawnego ultra-toryzmu i serdecznie ubolewa, że się kiedykolwiek opierał swobodzie handlu, oświadczając, że lubo, jako właściciel dóbr ziemskich, z wprowadzeniem wolnego handlu poniosł wielki uszczerbek w dochodach, gdy jednak, przebiegając ulice Leeds, widzi lud dobrze nakarmiony, dobrze odziany, rzeźwo i wesoło pracujący, nie uważa ujmy swych dochodów za żadną stratę i dobry byt powszechny jest dla niego więcej niż dostateczném wynagrodzeniem. Mowa lorda Harewood sprawiła najlepsze wrażenie, wszyscy widzieli w niej polityczne wyznanie wiary obecnego Gabinetu; podobne uczucia, głośno i otwarcie wyrzeczone przez jednego z najgorliwszych reprezentantów arystokracyi, zdolne są pojednać trwale lud angielski ze stronnictwem Torysów.

— Gazeta jedna donosi, że nowoobrany reprezentant Edinburga, P. Macauley, nie będzie zasiadał w Parlamencie, z powodu słabości zdrowia i nowy obior stanie się potrzebnym.

— Podobnie jak w Six-miles-bridge, Sąd przysięgłych w Cork obwinił o zabójstwo niejakiego Pana Bible, który widział się zmuszonym bronić od pospolstwa, które napadło na jego dom, i wystrzeliwszy, zabił jednę kobietę. Takiż wyrok został wydany przeciw jednemu urzędnikowi policyi, który podczas rozruchu znalazł się w domie Pana Bible.

— Emigracya angielska do Australii, Stanów Zjednoczonych, Indyj Wschodnich i Zachodnich nieprzestaja wzrastać w zadziwiającym stosunku, który jeżeli potrwa dłużej, nawet bez dalszego powiększenia się, około półmiljona mieszkańców opuści ojczyznę szukając losu w najodleglejszych strefach świata. Przed końcem jeszcze bieżącego miesiąca, 400 okrętów, każdy od 500 do 2,000 tonn, wyjdzie z emigrantami do rozmaitych części Australii z portów Londynu, Liverpool i Plymouth. Dziś, średnią miarą, wypada na tydzień po 40,000 emigrantów.

— Podług ostatniego sprawozdania Zwierzchności doków portu Liverpool, w ciągu roku, to jest od Czerwca 1851 do Czerwca 1852, weszło do tego portu 21,473 okrętów kupieckich, których ładunek razem wzięty wyniosł 3 miljony 912,506 tonn. Jest to więcej niż całkowity ruch handlowy, to jest więcej niż wszystkie wejścia i wyjścia okrętów, we wszystkich portach Francyi. W roku poprzedzającym 1850—1851, weszło do Liverpool 21,071 okrętów z 3 miljonami 757,666 tonn, zatém w roku bieżącym było 402 okręty i 174,840 tonn więcej. Liverpool jest jak wiadomo, najznaczniejszym handlowym portem Anglii, a zatém i świata całego, bo więcej doń przybywa dziś okrętów niż do New-York, który dawniej prym trzymał. Zresztą takie powiększenie jest prostym skutkiem reformy handlowej, w zniesieniu zupełném lub znaczném zmniejszeniu opłat celnych.

— Gazeta *Times* zbiera w jedno wszystkie podania o strefach polarnych, z powodu nowowydanych podróży do tych stref przez PP. Sutherland i Mangles i wyprowadza z nich wniosek, że nie jest rzeczą niepodobną, odszukanie sira Johna Franklin, mimo to, iż od 12 Lipca 1845 żadnej nie odebrano od niego wiadomości. *Times* przytacza przykład czterech majtków ruskich, którzy, pozostawszy na wybrzeżach Spitzbergu z małym zapasem tytuniu, workiem mąki i dwunastu nabojami, mogli żyć przez sześć lat i trzy miesiące. Wielkie nadzieje są pokładane na ostatniej wyprawie, pod dowodztwem kapitana Belcher, prawie całkiem urządzonej kosztem Pani Franklin, i której ta znakomita kobieta sama przepisała programmat podróży. Ta wyprawa odpłynęła w Kwietniu bieżącego roku wprost do ciaśniny Wellingtona, stosownie do instrukcyj własnoręcznych lady Franklin, która pisze: «Nie masz wątpliwości, że okręty mojego męża weszły do ciaśniny Wellingtona; tam też a niegdzie indziej szukać ich należy.»

— Morning-Herald, według swoich Irlandskich korrespondencyj zapewnia, że obawa nieurodzaju okazała się płonną. Kartofle wszędzie prawie są mniej więcej dotknięte, ale klęska ta nieporownanie jest mniejszą, niż przed dwoma jeszcze tygodniami mniemano, a po wielu miejscowościach choroba tylko nać kartoflową dotknęła, głowki zaś same pozostały zdrowe.

— Pani Sonntag wyjechała 25 Sierpnia z Liverpool do Stanów Zjednoczonych.

— W tej chwili pałac Kryształowy już jest prawie całkiem rozebrany i przewozi się do Sydenham gdzie wprędce będzie odbudowany na Muzeum dla ludu.

— Królowa Jmć w przyszły Poniedziałek wyjedzie zwyspy Wight do Szkocyi. Minister Spraw Wewn. P. Walpole towarzyszyć będzie J. K. Mości. N. Pani zatrzyma się po drodze w Gloucester i Birmingham i będzie przyjmowała adressa tamecznych municypalności.

— Największy ze wszystkich znanych okrętów wojennych *the Windsor Castle* o trzech pokładach, będzie spuszczony 14 Września w Pembroke; jego parowe machiny mają siłę 700 koni.

— Szlifowanie sławnego dyamentu *koh y nour* czynnie się posuwa i będzie ukończone za kilka tygodni. Artysta, któremu ta rabota jest powierzona dał się słyszeć, że po jej ukończeniu Koh y nour przejdzie wszystkie znane dyamenty pięknością wody i nadobnością formy. Szlifowanie bardzo mało ujmie wielkości kamienia.

FRANCYA.

PARYŻ, *30 Sierpnia*, Najważniejszym dziś faktem politycznym jest nawrócenie się do Bonapartyzmu legitymisty, margrabi de Larochejacquelein, znanego mówcy stronnictwa starszej gałęzi Domu Burbonów. Obrany Prezesem Rady Departamentu Deux Sèvres, P. de Larochejacquelein miał mowę, w której uroczyście wyrzekł się swoich dawnych

przekonań i oświadczył iż bezwarunkowo przystaje do nowego porządku rzeczy, ustanowionego wypadkami 2 Grudnia 1851 roku.

— Prawie wszyscy Ministrowie, którzy byli się rozjechali po kraju, dla prezydowania na Radach Departamentowych, wrócili do Paryża. Wszędzie po prowincyach zebrali dowody sympatyi ludności ku Rządowi Prezesa Bonaparte.

— P. Mignet ogłosił w gazetach najmocniejsze zaprzeczenie pogłosce, jakoby on wyjednał u Ludwika Bonaparte pozwolenie wrócenia do kraju dla P. Thiers i innych wygnańców. Dekret Prezesa Rplitej odwołujący tych panów z wygnania nastąpił z własnego jego popędu i przez nikogo doradzanym nie był.

— Prezes Bonaparte postanowił wznieść pomnik w Courbevoie, na miejscu, gdzie zwłoki Napoleona, przywiezione ze świętej Heleny, po raz pierwszy dotknęły ziemi francuzkiej. Wykonanie pomnika polecone zostało Panu Clesinger.

— Dwie gazety oddane obecnemu Rządowi, zmniejszyły znacznie swoję cenę prenumeracyjną. Le *Constitutionnel* odtąd kosztować będzie rocznie 32, *le Pays* 40 franków.

— Wiele mówią o wycieczce Pana de Persigny, Ministra Spraw Wewnętrznych, który pojechał do Anglii. Gazeta *la Patrie* utrzymuje, że podróż ta niema żadnego politycznego celu i jest tylko prostą przejażdżką.

— Monitor urzędowie zaprzecza pogłoskom o złym urodzaju i oblicza, że rok bieżący, należy do rzędu zwyczajnych a w niektórych miejscowościach obfitszy jest o ¼ od zwyczajnego.

— Jenny Lind, ze swym mężem, przejechała przez Paryż doSzwajcaryi.

HISZPANIJA.

Gazeta Wojenna Madrytska donosi, i wszystkie pisma peryodyczne Madrytskie z dnia 24 Sierpnia powtarzają wiadomość, że Królowa Jmć Izabella II jest znowu w ciąży.

— Podług gazet New-Yorkskich, dochodzących do 2 Sierpnia, największe poruszenie umysłów panowało na wyspie Kubie z powodu odkrytego tam spisku, do którego należą rozmaite znakomite osoby. Ta wiadomość, całkiem niespodziewana, pilnie potrzebuje potwierdzenia.

WŁOCHY.

RZYM, *21 Sierpnia.* (Przez telegraf.) Papież wydał Dekret nakazujący zbudowanie linii telegraficznej z Terracina, przez Rzym, do północnej granicy; linija ta ustanawia kommunikacyą między Wiedniem i Neapolem.

AMERYKA.

NEW-YORK, *14 Sierpnia.* Potwierdziła się wiadomość o mianowaniu P. Ingersoll Posłem w Anglii, na miejsce P. Lawrence.

— P. Webster obstaje zawsze za prawem amerykanów brania bezpłatnie guano z wysp Lobus; posłany tam został okręt wojenny amerykański; wojna zdaje się być nieunikniona.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

(Przez statek parowy Stettiński.)

BERLIN, *2 Września.* Król Jmć i JJ. CC. Wysokości W. X. Cesarzewicz Następca Rossyjski i W. X. Cesarzewiczowa Marya Alexandrowna, oraz J. K. W. Xiążę Albert Saski przybyli przedwczora do Potsdamu ze Stettinu. JJ. CC. Wysokości mieli wyjechać wczora do Weimar i Darmstadt.

— J. K. W. Xiążę Fryderyk-Wilhelm Pruski wrócił przedwczora do Berlinu z podróży do Petersburga.

WEIMAR, *2 Września.* JJ. CC. Wysokości W. X. Cesarzewicz Następca Rossyjski i W. X. Cesarzewiczowa, wczora wieczor przybyli do tutejszej stolicy, a odjadą jutro.

PARYŻ, *2 Września.* Monitor urzędowy zaprzecza pogłosce o bliskiem opuszczeniu Państwa Papiezkiego przez wojska francuzkie i ogłasza za błędne wszystkie wieści o powodach takowego opuszczenia.

LONDYN, *1 Września.* Królowa Jmć wyjechała przedwczora z Osborne do Balmoral w Szkocyi. Wieczorem przybyła drogą żelazną do Derby i tam nocowała.

— Na Giełdzie dzisiejszej konsolidy 100 — nowa pożyczka Austryacka 5¼ premii.

— Poczta Bombayska, której się nie doczekano w Europie i mniemano że zaginęła, teraz tylko przybyła. Nic się jej niestało; tylko statek parowy, który ją wiozł, nie dojeżdżając o mil 700 od Aden, znalazł się bez węgla i niemógł płynąć przeciw wiatrom peryodycznym południowym, wrócił więc na żaglach do Bombay. Oficer dowodzący statkiem był ostro napomniany.

— Piszą z Bombay, 24 Lipca: «Podług nowin z Kalkutty, spodziewany tam był statek *Feroze*, wiozący Wielkorządzcę Indyj, który jedzie na obejrzenie terytoriów Birma i Rangoun, świeżo zajętych przez anglików. Będzie się widział z naczelnym wodzem czynnej armii jenerałem Godwin, dla przeświadczenia się osobiście o stanie rzeczy.

«Obawa iżby klimat delty Irrawaddy nie był szkodliwym zdrowiu wojsk angielskich, nie sprawdziła się. Deszcze prawie już ustały i chorob ciężkich nie było.

«Jenerał Godwin ma obecnie pod swém dowództwem 6,000 ludzi wojska lądowego i 2,000 żołnierzy morskich; zażądał jeszcze posiłków w ilości 12,000 rozmaitej broni, dla dzielnego rozpoczęcia nowej kampanii; armija będzie więc liczyła 20,000 ludzi; jest to jedna z najmocniejszych, jakie Anglija wyprowadziła w pole w Indyach, prócz tej jaka działała przeciw Sikhsom. Jak skoro posiłki nadejdą, miasta Martaban, Bossein i Rangoun zostaną osadzone, a anglicy pójdą dalej, Pegu, już zdobyte będzie ich awanpostem. Gazeta *Bombay-Times* przepowiada Anglikom pewne zwycięztwo i nie wątpi że nowe rozległe kraje zostaną przyłączone do posiadłości Wschodnio-Indyjskich.»

LIZBONA, *21 Sierpnia.* Minister Sprawiedliwości i Wyznań P. Seabra, poszedł za przykładem swojego kollegi Spraw Zagranicznych, i wziął dymissyą.

KOPENHAGA, *30 Sierpnia.* Wczora statek parowy *Hekla* odpłynął ztąd i powiozł do Kiel jenerał-adjutanta Kommodora Irminger, dla powitania w tym porcie J. C. Wysokości W. X. Katarzyny Michałówny Rossyjskiej.

(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)

OD WYDAWCY.

Z powodu kilku dni świątecznych po sobie następujących, następujący numer Tygodnika wyjdzie od dziś za tydzień, 5 (17) Września.

Позволяется печатать. 28 Августа 1852 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.